

Vedlegg 2:**Årsmelding for 2018 - Program for folkehelsearbeidet Hordaland****Bakgrunn**

Etter mandatet skal samarbeidsorganet orienterast om framdrift i arbeidet knytt til program for folkehelsearbeid i kommunane. Nedanfor kort oversikt over ulike aktivitetar og milepælar gjennomførde på fylkesnivå etter at Hordaland blei programfylke i mars 2018. I tillegg til denne årsmeldinga rapporterer kommunane på aktivitetar saman med fylkeskommunen til Helsedirektoratet. Frist for denne rapporteringa er 01.04.2019.

Søknadsprosess og opptak

Søknad til Program for folkehelsearbeid blei utarbeidd i samarbeid med kommunar og FoU-miljø 2018. Søknadsfristen var 01.03.2018. Hordaland blei teke opp i programmet 21.03.18.

Orienteringar

Vinter og vår 2018 var startperiode for arbeidet i Hordaland. Det er lagt vekt på å orientere breitt om søknadsprosessen og tilskotsordninga.

	Politiske organ	HFK toppleiargruppa	Nettsider - HFK	Kommunane	Orientering samarbeidsorgan
<i>Januar/februar</i>	Referatsak til Fylkesutvalet	Orienteringssak	Start nytt læringsnettverk i samarbeid med KS		e-post: dokument sendt for innspel før innsending til Helsedirektoratet
<i>Mars</i>			Opptak tilskotsordninga	e-post: om opptak som programfylke	e-post: om opptak som programfylke
<i>April</i>	Referat sak til fylkesutvalet om opptak			e-post: informasjon om utlysing	e-post: Løypemelding
<i>Mai</i>			Utlysing er klar		e-post: utlysings-tekst/søknads-skjema
<i>Juni</i>				Kunnskapsgrunnlag: AUD-rapport nr 9 2018	

August			Opptak av program-kommunar	Svarbrev og samarbeids-avtale med program-kommunar 2018	e-post: Referat frå møte i samarbeids-organet 22.08
September				Infoskriv om opptak som program-kommune og samarbeids-avtale	
Oktober	Referatsak Fylkesutvalet				
November				e-post: Endring i bruk av midlar til evaluering	e-post: Endring i bruk av midlar til evaluering
Desember				Godkjenning av tiltak og tildeling av midlar med anbefaling for vidare utvikling av prosjektplan.	

Søkjarkonferansar, samlingar og fellesmøter - Samarbeid med FoU-miljøa

I tråd med framdriftsplan i søknaden har det vore avvikla søkjarkonferansar. Alle kommunane i fylket fekk invitasjon til delta på to søkjarkonferansar på våren med mål om å auke kompetanse på tiltaksutvikling retta mot programmet. FoU-miljøa har delteke på samlingane med faglege innlegg og innspel, og dialog med kommunane. Alle arbeidsprosessar har vore i felles fora. For hausten vart det arrangert to samlingar for programkommunane om framdrift i utviklinga av tiltak og prosjektskisse. Utanom dette er det arrangert fire felles samhandlingsmøter med alle FoU-miljøa. Samlingane og møta har vore til stor nytte for både utviklingsarbeidet i Hordaland og prosjektutviklinga hos kommunane.

Dato	Tal kommunar	Tal deltakerar	Innhald program
16.04	12	29	Informasjon og status i programmet, tilskotsbrev og utlysing. Om prosjektutvikling og eigenevaluering. Gode tiltak rundt psykisk helse og helsefremjande arbeid. Effektevaluering. Regionalt forskingsfond Vestlandet informerer. Dialogprosess mellom kommunar – FoU miljø
25 05	8	21	Helsefremjande tiltaksutvikling. Spørsmål og dialog med kommunane om status i pågåande utviklingsarbeid. Veggen vidare.
Oppfølging av programkommunar			

20.09	6	24	Berre for programkommunar: Følgjeevaluering Sintef, Evaluering, presentasjon av prosjektskisse
18.10	4	12	Berre for programkommunar: Workshop-prosjektskisse
13-14.11	6	7	Prosjektleiarmøte - Nasjonale orienteringar, oppdatering tiltaksutvikling, økonomi, møteplan 2019, Val av tiltak og prosjektframdrift 2019

Møter/samlingar og rapportering Helsedirektoratet

Helsedirektoratet legg vekt på å følge opp nye prosjektfylke tett. Hordaland fylkeskommune har delteke på samlingar, både i saman med medlemmar frå samarbeidsorganet og for fylkesprosjektlearar. Samlingane har bidrege med informasjon, inspirasjon og fagleg påfyll i saman med dei andre programfylka. Hordaland fylkeskommune har i tråd med vilkåra i tilskotsordninga også levert på rapporteringar etter krav og frist frå Helsedirektoratet.

Dato	Deltakerar	Innhald program
11. og 12.04.	RKBU, Hemil, Rep frå kommunane i Nord-hordland og Hardanger/Voss, ungdommens-fylkesutval og HFK	Arbeidsseminar for samarbeidsorganet: Orientering om program og regelverk. Status programfylka. Om evaluering og evalueringsdesign. Om medverknad. Psykisk helse og rusførebygging. Opplagg for følge-evaluering. Tankar frå KS.
25.06	Videomøte fem fylke	Telefonmøte Hdir: Vekt på funn i foreløpig evalueringsrapport frå SINTEF.
12.09	RKBU, Fylkesmannen, Ungdommens fylkesutval, og HFK	Samling for samarbeidsorgan i Oslo: Status programfylka, Om evaluering og medverknad, Hovudfunn i Sintef sitt notat for våren 2018.
23.10	Møte 11 fylker	Samling prosjektlearar programfylker: Erfaringsveksling om utfordringar. Økonomi/forvaltning av tilskotsmidlar. Kompetanse som prosjektlear. Nytte med samarbeidsorganet. Tiltaksbase på forebygging.no. Her presenterte HFK erfaringar frå arbeidet i nærmiljøprosjektet
Dato	Rapportering	
01.09	Opptak av programkommunar med tiltaksområde for år 2018, samt samarbeidsavtalar om program for folkehelsearbeid i kommunane mellom Hordaland og programkommune.	
21.12	Oversikt over tiltak med støtte frå tilskotsordninga «tiltaksutvikling innan Program for folkehelsearbeid i kommunane» med innvilga tilskot for tilskotsåret 2018.	

Etablering og møte i prosjektgruppe HFK

I tråd med framdriftsplan i søknad er det etablert tverrsektoriell-prosjektgruppe i fylkeskommunen. Grappa har hatt fire møte. Avdelingsdirektørane har peika ut representantar.

Medlemmar	Rolle
Tannhelseavdelinga Kultur og idrettsavdelinga Opplæringsavdelinga Regionalavdelinga. - Næring /lokalsamfunnsutvikling. - Forsking/internasjonalisering/analyse - Planseksjonen	Støtte opp under arbeidet til prosjekt-sekretariatet og bidra til at Hordaland fylkeskommune føl opp pådrivar og samordnar rolla i programmet på ein god måte. Delta i utviklingsarbeidet både i samhandling med kommunar, tilrettelegging for kompetansenettverk/erfaringsnettverk og bidra med eigen kompetanse/nettverk inn i arbeidet.

Utvikla styringsdokument mm.

I samband med opptak av programmet er det blitt utvikla ulike dokument til bruk for programmet i Hordaland.

Dokument	Dato
Utlysingstekst	På nett 8. april.
Søknadsskjema	På nett 8. april.
Samarbeidsavtale HFK-kommunar	Med programkommunane innan 1. september.
Vurderingsmatrise kommunar/tiltak	Saksgrunnlag til møte 22. august.
Habilitetsvurdering-samarbeidsorganet	Sak i møte 22. august.
Prosjektplan – mal for programkommune	Orienterert om 05. november.
Tilskotsbrev til kommunane	21. desember

Møte i samarbeidsorganet

Samarbeidsorganet konstituerte seg i første møte 31.01.2018. Totalt har organet 22 medlemar. I tillegg til to personar frå fylkeskommunen som prosjektsekretariat. I 2018 hadde samarbeidsorganet tre møter. Orienteringar om programarbeidet er også sendt med jamne mellomrom. I møter har mellom anna råd på val av kriterium på programkommunar og råd for endeleg val av kommunar og tiltak inn i programmet vore sak i samarbeidsorganet. I dette ligg også råd knytt til fordeling av tilskotsmidlar. Sentralt i vurderingane har vore å sjå på føremål og nytte av tiltaket, kunnskapsgrunnlag og om tiltaket kan gjennomførast og evaluerast. Til møte i august vart det einigheit om å invitere Sogn og Fjordane inn som observatør til samarbeidsorganet, noko Sogn og Fjordane har takka ja til.

Dato	Tal deltakarar	Innhald i møte
31.01	20	Presentasjon medlemar, informasjon program for folkehelsearbeidet i kommunane, roller i programarbeidet, etablering med mandat og samansetjing, mål for programarbeidet, tal prosjektkommunar, temaområde.
22.08	20	Orientering programdrift vår 2018, søknadsprosess og framdriftsplan, følgjevaluering Sintef, fagleg innlegg om Helsefremjande tiltaksutvikling og evaluering, habilitet i samarbeidsorganet, vurdering av søknad programkommune, budsjettfordeling pulje 1.

14.12	19	Presentasjon prosjektplanar, møteplan 2019, nasjonale orienteringar, val av tiltak, kriterier for tildeling av midlar og tildeling av midlar.
-------	----	---

Nytt læringsnettverk i program for folkehelsearbeid

Oppstarten og utviklinga av «læringsnettverket for program for folkehelsearbeid i Hordaland» er en del av folkehelseprogrammet sin tiårige satsing på å gjere innsats knytt til psykisk helse til ein naturleg del av kommunane sitt folkehelsearbeid. Målet med denne satsinga er derfor å etablere ein felles møteplass for kunnskaps- og erfaringsdeling for alle kommunane i fylket – også dei som ikkje er inne i tilskotsordninga. Nettverket er tenkt som ein møteplass ein til to gonger årleg.

For 2018 blei to samlingar arrangert. I 2018 var samlingane arrangert i samarbeid med og finansiert av KS. Frå 2019 vil nettverket bli vidareført frå fylkeskommunen.

Dato	Tal deltakarar	Innhald i programmet
16.01	65	Korleis arbeide lokalt med psykisk helse og livskvalitet for barn og unge? Psykisk helse i folkehelsesamanheng. Barn og unge si psykiske helse. Det systematiske folkehelsearbeidet og folkehelseleva. Psykisk helse i plan. Døme frå kommunar.
18-19.04	45	Lokal samskaping og erfaringsdeling Barn og unge si psykiske helse. Tverrfagleg samarbeid for barn og unge. Livsmeistring i skulen. Døme frå kommunar.

Økonomi:

Hordaland fekk utbetalt kroner 6 mill. i 2018. Midlane er utbetalt til kommunane for tiltaksutvikling i 2018/2019 i tråd med retningslinjene for tilskotsordninga.

HFK eigenfinansiering 2018

Hordaland fylkeskommune får ikkje nytte midlar frå programmet til eiga prosjektleiing. Det er sett av noko midlar av tilskotsmidlane til ulike kompetansetiltak for kommunane frå 2019. Hordaland fylkeskommune har tilsett prosjektmedarbeidar for dei to første prosjektåra. Stillingsprosent brukt til arbeidet i 2018 er ca. 80 % stilling. Av dette 60 % prosjektmedarbeidar og 25 % prosjektleiar. I tillegg kjem andre personell ressursar som ikkje er prissett.

Hordaland har nytta fylkeskommunale midlar til samlingar og reiser i 2018. Tabell under viser eigenfinansiering frå Hordaland fylkeskommune i 2018.

Kva	Sum
Lønnsutgifter med sosiale kostnader	640 000
Reiseutgifter, arrangement, møte, konferanser	103 695
Driftsutgifter	ikkje pris sett
Kostnader for HFK	743 695
KS-læringsnettverk*	104 329
Totalt	848 024

*Betalt av KS

Oppsummering:

Sidan vi fikk melding om opptak som programfylke i mars, har året vore styrt i stor grad av nasjonale fristar for rapportering. Med omsyn til at kommunane skulle få tid til å utvikle prosjektide og søknad, har søknadsfrist og frist for innlevering av tiltak blitt sett så langt fram i tid som mogleg for likevel å nå nasjonale fristar. Det har vore knappe tidsmarginar sidan opptaket og dermed utfordrande både for fylkeskommunen og kommunane å utvikle/planlegge ting godt nok, i tillegg til å skulle planlegge langsiktig.

Hordaland fylkeskommune har tidlegare erfaring med prosjektutvikling, til dømes deltaking i nærmiljøprosjektet. Dette er gode erfaringar inn i det nye programmet. Folkehelseprogrammet har eit nytt regelverk og er «rigga» frå det nasjonale nivået på ein litt annan måte. Derfor er mykje ressursar gått til etablering av nye rutinar og andre dokument, i tillegg til å forstå, tolke og jobbe ut frå regelverket. Framover vil Hordaland ha høve til å vidare byggje på de rutinar og dokument som no er lagt til prosjektet.

Der er etablert formelle samarbeidsmøter med FoU-miljø på hausten. Foreløpig ingen skriftlige avtaler for 2018, men miljøa har etter kapasitet bidrege likevel. Hordaland fylkeskommune har invitert kommunane om å ta kontakt med HFK utanom samlingar.

Arbeid i prosjektet 2018 har kravd estimert 0,85 årsverk. Det har vist seg å vere krevjande å etablere programmet. Det kunne blitt brukt meir tid på arbeid med programmet for å mellom anna løfte kvalitet i utvikling/planlegging, men det er avgrensa med tanke på prioritering ovanfor andre oppgåver.